

Ο σπύρος, οι πιουέτες και η κρίση

Ακούμε καθημερινά από τους εντολοδόχους των εργοδοτών, διευθυντές, υπευθύνους κ.τ.λ, ότι πρέπει να απολύσουν γιατί δεν βγαίνουν, ότι πρέπει να έχουν πιο λίγους εργαζόμενους γιατί η τεχνολογία... και άλλα παρόμοια. Με μια πιο προσεκτική ματιά ωστόσο θα διαπίστωνε ο καθένας ότι τα πράγματα είναι κάπως διαφορετικά από την πλαστή - εικονική πραγματικότητα που τα στελέχη των ραδιοσταθμών παρουσιάζουν και προς τα αφεντικά και προς τους εργαζόμενους. Αφετηρία είναι πάντα η υπογράμμιση της απαραίτητης παρουσίας τους στον εργασιακό ιστό της παραγωγής του προϊόντος. Υπάρχουν, για παράδειγμα, φαινόμενα όπου σε δύο, τέσσερεις ή δέκα εργαζόμενους που βγάζουν - παράγουν το προϊόν αντιστοιχούν από τρία έως και επτά στελέχη των οποίων ο μισθός όχι μόνο αποτελεί ταμπού αλλά και προστίθεται σε πολλούς άλλους τους οποίους εξασφαλίζουν λόγω της στελεχιακής τους χρησιμότητας στο τάδε ΜΜΕ αλλά από άλλο ΜΜΕ ή Γραφείο Τύπου, κρατικό ή εταιρείας. Αυτή η δεύτερη, τρίτη ή τέταρτη θέση προσπορίζει στο στέλεχος μαζί με τον μισθό και ένα τελικό ποσό που θα το ζήλευαν πολλά μεγαλοστελέχη της Wall Street. Πάντα βέβαια χωρίς να υπάρχει η παραμικρή φυσική παρουσία του στελέχους στον χώρο ή την δήθεν εργασία μισθοδοσίας. Απλώς για τα μάτια του κόσμου περνά από εκεί για καμιά ωρίτσα την εβδομάδα, για να δικαιολογήσει κανένα τριχίλιαιο ευρώ το οποίο θα προσθέσει στα άλλα ...χίλια και στο τριχίλιαιο που όλοι γνωρίζουν ότι κερδίζει ως διευθυντής τάδε ή υπεύθυνος τάδε ή executive τάδε. Κάθε λίγο και λιγάκι λοιπόν που ο κύριος ταδόπουλος - εξέχον στέλεχος που απολαμβάνει της εμπιστοσύνης του ιδιοκτήτη του τάδε ΜΜΕ -έχει στείλει στο βάραθρο τα νούμερα ακροαματικότητας, (είτε από ασχετοσύνη, είτε επειδή εσκεμμένα συρρικνώνει ή διαφοροποιεί επί τα χείρω το εκπεμπόμενο πρόγραμμα, είτε επειδή έχει πάρει σχετική εντολή, καθότι ο επιχειρηματίας -ιδιοκτήτης ξεφορτώνει προς όμιλο το ΜΜΕ και το θέλει ελεύθερο βαρών), αποφασίζει πως ο Γιάννης ο δημοσιογράφος ή ο Κώστας ο τεχνικός ή η Βίκυ η τηλεφωνήτρια πρέπει να απολυθούν γιατί "δεν πάμε καλά".

Ενώ λοιπόν γνωρίζουν πολύ καλά ότι τα χαμηλά νούμερα ακροαματικότητας οφείλονται στη συρρίκνωση του προγράμματος και στη μετατροπή του ραδιοσταθμού σε τζουκ μποξ και ότι «αν δεν χρειάζονται πλέον δημοσιογράφους ή τεχνικούς», υπεύθυνοι είναι οι ίδιοι που δεν στρώνονται στη δουλειά για την οποία τόσο αδρά πληρώνονται και δεν προσπαθούν καν να δημιουργήσουν ένα θελκτικό για τον ακροατή προϊόν που να διαφέρει από εκείνο του διπλανού ΜΜΕ, βρίσκουν τα συνήθη υποζύγια και με ένα «απολύεσαι», καθαρίζουν. Παρουσιάζουν μειωμένο κόστος προς τον ιδιοκτήτη, εκμεταλλευόμενοι και την τυχόν αδράνεια κάποιων ελεγκτικών μηχανισμών, και συνεχίζουν να δικαιολογούν τα πολλά μηδενικά στο μισθό τους.

Ασφαλώς όταν οι Ενώσεις παίζουν το ρόλο τους κατά το δυνατόν καλύτερα, όταν καταγγέλλουν και ξεσκεπάζουν τους σαλταδόρους και προβαίνουν σε όλες τις αναγκαίες ενέργειες ώστε να προστατέψουν τους εργαζόμενους, χαλά η σούπα των στελεχών.

Μέσα σε όλο αυτό το πλέγμα αδιαφάνειας που προκαλεί ο πληθωρισμός των στελεχών στην παραγωγική διαδικασία των ραδιοφωνικών σταθμών, ο ρόλος του εργαζόμενου μπορεί να αποβεί καταλυτικός. Όσο όμως ο εργαζόμενος είναι ή αισθάνεται άσχετος προς το αντικείμενο της εργασίας του, όσο εμπλέκεται στην αλυσίδα της ιεραρχίας συναισθηματικά ή ψυχολογικά (το στέλεχος είναι μπατζανάκης του θείου του ή παλιά η μαμά του ή ξερε την υπεύθυνη προγράμματος) και αισθάνεται πως, παρότι κάνει καλά τη δουλειά του, χρωστά σε αυτούς και πρέπει να διευκολύνει την παρασιτική τους επιβίωση σε βάρος του, η λύση στο πρόβλημα απομακρύνεται. Όταν τα στελέχη παίζουν με τις εργασίες και τις ζωές μας, δεν έχουν τέτοιες ευαισθησίες. Είναι ψυχροί εκτελεστές ζωών και ψυχροί υπερασπιστές των πορτοφολιών τους.

Το ίδιο αλλά με σαφείς διαφοροποιήσεις ήθους πρέπει να κάνουν και οι εργαζόμενοι. Το μυστικό εν προκειμένω είναι ότι η υπεράσπιση των δικαιωμάτων κάθε εργαζόμενου δεν μπορεί να αποτελέσει προσωπικό θέμα του καθενός. Ο λόγος; Απλός. Είναι τέτοια η δομή του εργασιακού αλλά και του ευρύτερου περιβάλλοντος, ώστε ο κατά μόνος αγώνας είναι εξαρχής καταδικασμένος. Η πείρα δείχνει ότι όσες φορές οι εργαζόμενοι περιχαρακώθηκαν σε έναν «ιδιωτικό» χώρο, ελπίζοντας απλώς ότι η λαίλαπα δεν θα αγγίξει αυτούς, αλλά τους διπλανούς τους, σαρώθηκαν από αυτή τη λαίλαπα. Τρανή απόδειξη γι' αυτό είναι άλλωστε και το ότι η συλλογική δράση είναι αυτή που πάντα φόβιζε την εργοδοσία και τους δήθεν αφοσιωμένους μεσάζοντες-υπηρέτες της. Γι' αυτό και μετέρχονται όλα τα μέσα προκειμένου να την αποτρέψουν.

Οι πρωτόγνωρες για τις δύο τελευταίες γενιές Ελλήνων καταστάσεις που ζούμε σήμερα δεν αποτελούν παρά μόνο την αρχή. Η πορεία είναι προδιαγεγραμμένη και το τέλος γνωστό. Μόνο οι ίδιοι οι εργαζόμενοι μπορούμε να αλλάξουμε την έκβαση του σεναρίου. Στο εξής οι πραγματικές ειδήσεις μόνο από τα κάτω μπορούν πλέον να προέλθουν.

Άρθρο του Δημήτρη Καμαρινόπουλου (Προέδρου της ΕΤΕΡ),
για την εφ. Αδέσμευτη Γνώμη (όπως παραδόθηκε στη Συντακτική Επιτροπή)

